

ze debuteerde in de schouwburg. Het is echter twijfelachtig of dat van voldoende gewicht geweest is om het reglement en de intekenlijst van het genootschap voor het schouwburgarchief af te schrijven.

11) Opvallend is dat twee werkende leden van *Venrooij*, Gerard Venrooij en Balthasar van Gurp, direct betrokken zouden worden bij de factiestrijd, omdat ze als adelporsten deel uitmaakten van de Compagnie van Leonard van Zwijndrecht, die in 1783 op de orangistische betogers vuurde. GAR, Oud Notarieel Archief (ONA), 3459, fol. 555 en 3530, fols. 197-205.

12) Corver, *Tooneelaantekeningen, etc* (Leiden 1786) 131. Ik ken overigens geen Amsterdamse voorstellingen op de Rotterdamse kermis ná 1754 (Brinkman), noch op die van Delfshaven ná 1758 (Ghijben). Corver doelt waarschijnlijk op het vermeende effect van zijn vertrek uit Amsterdam in 1763.

13) Beiden passen wel in het profiel van genootschapsleden dat hierboven geschetst is: beiden waren koopman, remonstrant en patriot.

14) Haverkorn, *Oude Rotterdamsche Schouwburg* (1882) 200-01 en de noten 1 op beide pagina's.

15) Zo'n handelwijze heeft een precedent. In de anonieme *Rotterdamsche Klikspaan* (1773), waarin gewag gemaakt wordt van het engagement van de troep van Punt onder directie van de vier Commissarissen, waaronder twee vroedschappen, heet het: 'In Amsterdam was het opzicht over de troep in handen van Regenten. In Rotterdam van Vroedschappen. In Amsterdam speelde men voor de twee Godshuizen. In Rotterdam van Stadswege' (Anon. [Simon Rivier?] *De Rotterdamsche Klikspaan, etc.* [9-9-1773]) 6-7. Het geschrift benadrukt ook dat er 'altoos' twee vroedschappen in de directie zullen zitting nemen. De 'feitvinding' heeft hier natuurlijk tot doel om zich tegenover Amsterdam triomfalistisch op te stellen. Er komen verschillende reacties, zoals *De Dwarspaal, Een Brief over den nieuwe Schouwburg* [van Amsterdam!] *en den onlangs uitgekomen klikspaan, enz.*, gedateerd 26 september 1773; *De Contra-Dwarspaal, vol Tooneel-nouvelles; tot een Antwoord Dienende, op de afgevergte Beoordeeling, enz.* gedateerd 28 november 1773, 8-10. De Rotterdamsche Heer noemt deze opvatting van de *Klikspaan* zotte verbeelding (*Vyftig Brieven van een Rotterdamsch Heer, etc.* [1774] 142-43).

16) *Jan Punt en Marten Corver* (Amsterdam 1946).

17) GAR, GS, inv. nr. 3.

18) Eén woord is niet te ontcijferen.

19) Vgl. Corver, *Tooneelaantekeningen*, 164 en Haverkorn, *Rotterdamsche Schouwburg*, 91.

20) Vgl. de advertentie op p. 143, waarin een aanstonds te aanvaarden welgelegen visrijke vijver 'by het Slot Carolienen Burgh' te huur wordt aangeboden, wat waarschijnlijk slaat op de nieuwe Haagse schouwburg, en er zit mogelijk ook een vage toespeling op Jan Punt in. Op 22 april waren de onderhandelingen met de Commissarissen over de huur van de stal van Erkelens definitief stukgelopen. De vier Commissarissen waren overgegaan tot de vorming van een sociëteit die een nieuwe schouwburg moest bouwen.